

حقوق
مصرف
کننده

تعمیرکاران خرابکار!

سمیه محمدنیا **حنایی** - همه افراد جامعه حداقل یک دستگاه تلفن همراه دارند، که همیشه همراهشان است و همین همراهی ۲۴ ساعته گاهی مشکلاتی را برای آن ها به وجود می آورد و دارندگان آن ها را ناچار می کند که به تعمیرگاه ها مراجعه کنند. اما گاهی اتفاقی می افتد که در تعمیرگاه های موبایل ماجرا آن طور که شما می پسندید پیش نمی رود و در حین تعمیر، مشکلات دیگری بر عیب اولیه اضافه می شود. یکی از شایع ترین و مبرهن ترین این اتفاقات شکستن ال سی دی حین تعمیر است که صاحب گوشی به راحتی متوجه مشکل می شود و تعمیرکار

هیچ عذر و بهانه ای نمی تواند بیاورد. اما گاهی این صدمات مانند سوختن مین برد، پاور شارژر، رم و... قابل رویت نیستند و تعمیرکاران هم زیر بار تعهد آن نمی روند! در این مواقع خیلی ناراحت نباشید باز هم می توانید از حقوق همراه همیشگی تان دفاع کنید. اولین نکته این است که گوشی همراه تان را به واحد صنفی مجاز بسپارید. لیست این واحدها در سایت اتحادیه صنف خدمات و تجهیزات تلفن همراه مشهود موجود است. گفتنی است چنانچه نام واحد صنفی متخلف در این سایت نباشد، راه احقاق حق شما دشوارتر خواهد بود و شما باید از مراجع قضایی پیگیری آن باشید. دومین نکته باز هم به قبل از سپردن گوشی همراه برمی گردد. لازم است گوشی را به چند تعمیرکار نشان دهید و عیب آن را جویا شوید تا در صورت بروز صدمات

جانبی با استناد به نظر کارشناسی تعمیرکاران وارد عمل شوید. در مرحله اجرایی شکایت به سایت صنف ذکر شده به آدرس www.ethm.ir مراجعه کنید و در بخش شکایت مردمی، فرم تحت Word آن را دانلود کرده و بعد از پر کردن فرم آن را به شماره ۰۹۰۳۶۷۲۷۵۷۲ به همراه تصویر برگه فاکتور تعمیر و مدرک شناسایی به واتس آپ بفرستید. بعد از ثبت شکایت اتحادیه موظف است طی ۱۵ روز شکایت شما را پیگیری کرده و جواب نهایی را برای شما ارسال کند. گفتنی است در شرایط همه گیری کرونا از مراجعه حضوری خودداری کنید. اما در صورت لزوم به مراجعه حضوری، این اتحادیه در خیابان ابن سینا، روی سه راه ادبیات، نبش این سینا ۲/۳، ساختمان ۴۶ واحد ۲۰ واقع است.

لازم است
گوشی را به چند
تعمیرکار نشان
دهید و عیب آن
را جویا شوید تا
در صورت بروز
صدمات جانبی
با استناد به نظر
کارشناسی
تعمیرکاران وارد
عمل شوید

نگاهی به جیب خالی صنعت پوشاک از بازار اشتغال و تولید ثروت در ایران

۷۰۰ هزار فرصت شغلی معطل پوشاک

به رغم این که بازار کشور را رکود فرا گرفته و علاوه بر آن، رشد اقتصادی چند سال اخیر، به گونه ای نبوده که معضل بیکاری را حل کند، کارشناسان بر تغییر زاویه نگاه سرمایه گذاران و فعالان اقتصادی برای کسب ارزش اقتصادی و همین طور دولت برای بهبود این شرایط تاکید دارند. آن ها می گویند که از یک سو دولت باید از برج عاج سیاست های کلان به زیر آمده و مشکلات منحصر به فرد زنجیره های تولید را در رسته های مختلف حل کند. از سوی دیگر سرمایه گذاران، کارآفرینان، فعالان کسب و کار و خلاصه هر آن کس که می خواهد پا به میدان تولید بگذارد نیز با نگاهی به رقبای خارجی و فرصت های مغفول سطح تولیدات خود را بهبود ببخشند. یکی از این فرصت ها، صنعت پوشاک با ظرفیت تقاضای سالانه ۸ میلیارد دلار تولید در سال است که متأسفانه، به دلیل در هم ریختگی نظام سیاست گذاری صنعتی، تنها ۳۰ تا ۴۰ درصد آن با تولیدات داخلی تامین می شود. این که کجاهای این بازار بزرگ هم اینک جای کار یا بهبود دارد، موضوعی است که امروز به چند بخش مهم آن اشاره می کنیم.

محمد حقگو
روزنامه نگار

زمانی که صادرکننده مهمی به اروپا بودیم

قبل از پرداختن به بحث، بهتر است موضوعی را روشن کنیم. وقتی از صنعت پوشاک حرف می زنیم، درباره چیزی سخن نمی گوئیم که قبلاً وجود نداشته و الان به فکر آن افتاده باشیم. بزرگ ترها خاطرشان هست دهه ۵۰ شمسی ایران با کارخانجاتی نظیر تخریسی خراسان (خسروی) و چیت سازی تهران آن قدر صادرات داشت که انگلستان در برابر صادرات پارچه های ایرانی به این کشور، مجبور بود تعرفه وضع کند تا صنعت این کشور حفظ شود. با این حال، وضع ما در این صنعت که برآورد می شود سالانه ۸ میلیارد دلار تقاضا در داخل داشته باشد، به تولید تا ۴۰ درصد آن تقلیل پیدا کرده است. طبق برآوردها، ظرفیت اشتغال زایی «صنعت پوشاک» برای ۸۰ میلیون نفر، حدود ۱،۲ میلیون نفر است که آمارها نشان می دهد هم اینک جای فعالیت ۷۰۰ هزار نفر در این صنعت خالی است. از سوی دیگر تحلیل زنجیره ارزش این صنعت (شامل تولید پنبه و ریسندگی تا تولید پارچه و پوشاک)، حاکی از آن است که پنبه زمانی که تبدیل به نخ و پارچه شود دارای ۱۹۰ درصد ارزش افزوده می شود، اما زمانی که تبدیل به پوشاک شود، ۹۰۰ درصد ارزش افزوده خواهد داشت. این یعنی بخش بزرگی از ارزش تولید پوشاک را در کشور در اختیار نداریم.

چرا در ساختن پوشاک مهارت نداریم؟

یکی از حلقه های زنجیره ارزش مرتبط با پوشاک که می تواند مداخل خوبی برای ورود و سرمایه گذاری باشد، تولید پنبه است. در کشور هم اینک سالانه تقاضای ۱۸۰ هزار تن پنبه وجود دارد در شرایطی که تولید پنبه داخلی تنها ۲۰ هزار تن است. از سوی

دیگر، کیفیت پنبه به عنوان ورودی کارخانجات ریسندگی مناسب نیست و کلاً تولید پنبه داخلی، جزو محصولات درجه ۳ و ۲ دنیا است. با وجود فعالیت حدود ۹۸۰۰ واحد صنعتی رسمی در رده های مختلف صنعت الیاف و پوشاک و احتمالاً تعداد بسیار زیاد دیگر که به طور غیر رسمی فعالیت می کنند، باید گفت که نداشتن مهارت در بین نیروهای کار یکی از مسئله های اصلی تولید ما در پوشاک را رقم زده است. تازیکی مدیر ملی طرح توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار (تکاپو) در این زمینه بازار تولیدات در مشهد را مثال زده و می گوید: تعداد کسانی که الگو کشی را با نرم افزار (برشکار حرفه ای) انجام می دهند از انگشتان یک دست تجاوز نمی کند. بماند که این افراد دستمزد بالایی هم به دلیل کار تخصصی، حتی حاضر به استخدام در کارخانجات نشده و کارخانجات هم معطل این ها هستند. از طرف دیگر طراحی لباس نداریم و صرفاً طراحی شکل انجام می دهیم. طراحی یعنی علاوه بر شکل، استانداردها هم در آن به کار روند (سایز، برش، متریال، دکمه و...). به این موارد باید ضعف در تبلیغات و مدیای مخصوص پوشاک را نیز اضافه کرد. وی یکی سوی این وضعیت را ضعف آموزش های مهارتی می داند. چرا که هم اینک در کل کشور، سه رشته مرتبط با نساجی در آموزش عالی ارائه می شود. یعنی مهندسی نساجی، مهندس پوشاک، مهندسی طراحی دوخت. در حالی که این رقم در دانشگاه استانبول کشور ترکیه به عنوان یکی از پیشروان صنعت ۲۸ رشته است. جالب این جاست که در ترکیه، آن زمانی که هنوز در ابتدای راه تبدیل شدن به یک قطب تولید پوشاک بود، اتوبوس هایی برای آموزش پوشاک در نظر گرفته شده بود. این

اتوبوس ها به مناطق مختلف ترکیه سر می زدند و آموزش های مختلف صنعت پوشاک را ارائه می کردند. در سطح فنی و حرفه ای هم وضعیت ما چندان جالب نیست. به طوری که هنوز آموزشگاه پوشاک آقایان در سطح مشهد و تهران وجود ندارد. نتیجه هم این می شود که تقریباً باطمینانی می توان گفت چرخکار صنعتی در ایران نداریم که با دو چرخ کار کنند، در حالی که در ترکیه، نیروی کار ماهر، توانایی کار با پنج چرخ به طور همزمان دارد!

درآمدهایی که به دلیل نداشتن استاندارد از دست تولیدکنندگان می پرد!

استاندارد پوشاک یکی از مواردی است که جنبه های متعدد داشته، کمتر در تولید پوشاک کشور به آن توجه شده و اتفاقاً می تواند برای کسب سهم بازار، مزیت ساز باشد. بگذارید مثال هایی بزنیم. احتمالاً به رغم خرید یک پیراهن ولو داخلی با لیکس های (سایز) زیاد، باز دیده اید که در تن شما کوچک است. یا این که حتماً با این وضعیت زیاد مواجه شده اید که بعد از خرید شلوار، مجبور باشید قد آن را در مراجعه به یک خیاطی، کوتاه کنید! این اتفاق در حالی در کشور ما طبیعی است که در تولیدات روز دنیا به استاندارد بودن معیارهای اندازه توجه زیادی می شود. مثلاً برای خرید یک شلوار، علاوه بر دور کمر، شاخصی هم برای قد وجود دارد و اصولاً فروشندگان با این دو سایز، محصول به دست مشتری می دهند.

از سوی دیگر، در ایران آزمایشگاه مرجع صنعت نساجی وجود ندارد. امروزه ثابت شده است که اگر در پارچه لباس ماده «فرمالین» به کار رفته باشد، افراد مستعد سرطان خواهد شد لذا تولید پارچه

به این روش در دنیا ممنوع شده است. با این حال، بررسی ها نشان می دهد حدود ۹۰ درصد پارچه های ایرانی فرمالین دارند. طبیعی است که رعایت این موارد، از یک سو می تواند در جلب اعتماد خریداران یک برند موثر باشد. از سوی دیگر تولید بدون رعایت استانداردهای سایز، دست تولیدکننده را در فروش اینترنتی یک محصول می بندد. موضوعی که در این ایام کرونایی به شدت می تواند از افت فروش جلوگیری کند.

پای لنگ در صادرات

جدای از چالش های تولید پوشاک در کشور، بررسی پوشاک صادراتی ما هم حکایت از ضعف دانش و سلیقه در این بخش دارد. در صادرات، اجناس دوخته شده مثل کاپشن و شلوار و ... حرف اول را می زنند. این در حالی است که ایران هم اینک حدود ۱۴۰ میلیون دلار پوشاک و عمدتاً از نوع تریکو و با ارزش افزوده پایین صادر می کند و مشتریان این کالاها هم عمدتاً دو کشور عراق و افغانستان هستند. بدیهی است با این وضعیت نمی توان چشم زیادی به سهم بازار ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلیون نفری منطقه داشت. موارد فوق تنها بخش هایی از صنعت پوشاک بود که می توان به در نظر گرفتن آن ها، بازدهی خوبی عاید کسب و کارها و سرمایه گذاران کرد. با این حال، این تمام ماجرا نیست و نباید از سهم دولت در سیاست گذاری کلان زنجیره ارزش، تجارت ترجیحی، حمایت از تولیدکنندگان و هدایت آن ها به ارتقای کیفیت و ... غافل شد. مواردی که جملگی می تواند دستور کار جدی دولت و بخش خصوصی در سال جهش تولید باشد.

پنبه زمانی که
تبدیل به نخ
و پارچه شود
دارای ۱۹۰
درصد ارزش
افزوده می شود،
اما زمانی
که تبدیل به
پوشاک شود،
۹۰۰ درصد
ارزش افزوده
خواهد داشت.
این یعنی
بخش بزرگی
از ارزش تولید
پوشاک را در
کشور در اختیار
نداریم